



NORGES BANK

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Dato: 20.09.2017
Deres ref.:
Vår ref.: 17-896

Råd om motsyklisk kapitalbuffer 3. kvartal 2017

Norges Banks hovedstyre har besluttet å gi Finansdepartementet råd om å holde bufferkravet uendret på 2 prosent fra utgangen av 2017.

Norges Bank skal utarbeide beslutningsgrunnlag og gi Finansdepartementet råd om nivået på den motsykliske kapitalbufferen til bankene fire ganger i året. Kravet er i dag 1,5 prosent, og Finansdepartementet besluttet i desember i fjor at kravet skal øke til 2,0 prosent med virkning fra 31. desember 2017. Beslutningsgrunnlaget for Norges Banks råd om motsyklisk kapitalbuffer i tredje kvartal 2017 legges frem i Pengepolitisk rapport 3/17.

Norges Banks råd om den motsykliske kapitalbufferen tar utgangspunkt i at bankene bør bygge opp og holde en buffer når finansielle ubalanser bygger eller har bygd seg opp. Økt kapitaldekning gjør bankene i bedre stand til å håndtere tap lenger frem. Kravet til motsyklisk kapitalbuffer skal vurderes i lys av øvrige krav til bankene. Ved tilbakeslag i økonomien og store tap i bankene kan bufferkravet settes ned for å motvirke at en strammere utlånspraksis forsterker nedgangen. Den motsykliske kapitalbufferen er ikke et virkemiddel for å finstyre økonomien.

Norges Banks vurdering av finansielle ubalanser tar utgangspunkt i utviklingen i kreditt og eiendomspriser, samt andelen markedsfinansiering i bankene. Bufferkravet bør ikke uten videre trappes ned selv om det skulle være tegn til at finansielle ubalanser avtar. Et råd om å redusere bufferkravet vil blant annet baseres på informasjon om markedsuro, vesentlig innstramming i tilbudet av kreditt og utsikter til store tap i bankene.

De største bankene økte sin kapitaldekning videre i andre kvartal og oppfyller sine langsiktige kapitalmål. Utlånstapene som andel av brutto utlån var lavere i første halvår enn på samme tid i fjor. Bankene med størst eksponering mot olje- og offshorebransjen oppgir at restruktureringer har bidratt til lavere tap enn ventet. Det er fremdeles usikkerhet rundt behovet for ytterligere restruktureringer i oljerelatert sektor. Bankenes markedsfinansieringsandel har vært nokså stabil over lengre tid, og norske banker har god tilgang til markedsfinansiering.

Gjelden i husholdningene har lenge vokst raskere enn inntektene, og andelen husholdninger med høy gjeldsbelastning har økt. Renter og normale avdrag utgjør derfor en høy andel av inntekten, selv om rentenivået er lavt. Over tid har kredittveksten i husholdningene vært den viktigste årsaken til at samlet kreditt har økt mer enn verdiskapingen i fastlandsøkonomien. Veksten i husholdningenes kreditt er



høyere enn i fjor sommer og har vært nokså stabil siden årsskiftet. I Norges Banks utlånsundersøkelse meldte bankene om strammere kredittpraksis mot husholdninger i første halvår 2017. Det ble begrunnet med endringene i boliglånsforskriften. Bankene i undersøkelsen oppgir at de ikke planlegger videre innstramning i tredje kvartal.

Kredittveksten i foretakene er moderat, men har det siste halvåret tatt seg opp. Veksten har tiltatt både fra norske banker og obligasjonsmarkedet. Det er ikke tegn til at kredittverdige foretak har problemer med tilgangen på kreditt.

Boligprisene har lenge økt vesentlig mer enn husholdningenes disponible inntekter. I fjor økte boligprisene kraftig, særlig i Oslo. Siden årsskiftet har veksten i boligprisene avtatt betydelig. Månedsvæksten har vært negativ de siste månedene. Boligprisveksten har avtatt mest i Oslo. Boligbyggingen er høy, og fremover kan flere ferdigstilte boliger bidra til lav prisvekst. I markedet for næringsseiendom har beregnede salgspriser på kontorlokaler i Oslo steget kraftig over flere år, i hovedsak som følge av lavere avkastningskrav i tråd med et lavere rentenivå. Prisveksten i andre store byer har vært moderat.

Vedvarende oppgang i husholdningenes gjeldsbelastning og sterk vekst i eiendomspriser over lengre tid tyder på at finansielle ubalanser har bygd seg opp. Finansielle ubalanser øker faren for en brå nedgang i etterspørselen og utlånstap i bankene. Husholdningenes kredittvekst er fortsatt høy. Lav boligprisvekst vil dempe gjeldsveksten, men det vil ta tid før sårbarheten i husholdningssektoren reduseres. Omslaget i boligmarkedet kan bidra til redusert risiko for en brå og mer markert nedgang lenger frem i tid.

Norges Banks hovedstyre har besluttet å gi Finansdepartementet råd om å holde bufferkravet uendret på 2 prosent fra utgangen av 2017. Beslutningen var enstemmig.

I arbeidet med rådet om motsyklisk kapitalbuffer har Norges Bank og Finanstilsynet utvekslet informasjon og vurderinger.

Norges Bank skal gi råd til Finansdepartementet om krav til motsyklisk kapitalbuffer for norske bankers engasjementer i land utenfor EU. Norges Bank anbefaler ingen endringer i bufferkravene nå. Heretter vil Norges Bank bare omtale dette i brevet om motsyklisk kapitalbuffer når det er aktuelt å endre rådet om krav i andre land.

Med vennlig hilsen


Øystein Olsen


Torbjørn Hægeland

Kopi: Finanstilsynet